

ივერია

№ 189 ყოველ დღიური საკოლიტიმო და სალიტერატურო გაზეთი № 189

წლიური ფასის ნაწილ-ნაწილად შემოსების მაღა

1. ხელის მოწერის დროს— 5 მ. და თბილისის 1-ს— 5 მ.
2. ხელის მოწერის დროს— 4 მ., მარტის 1-ს— 3 მან. და მარაგობისთვის 1-ს— 3 მ.
3. ხელის მოწერის დროს— 3 მ., მარტის 1-ს— 3 მ. თბილისის 1-ს— 2 მ. და ენციკლოპედიის 1-ს— 2 მ.

ვინც ამ ვადაზედ ფულს არ შემოიტანს, გაზეთის გაგზავნა მოეწყობა.

გაზეთის ფასი:

12 თვით	10 მ.	—
11 „	9 „	50 „
10 „	8 „	75 „
9 „	8 „	—
8 „	7 „	25 „
7 „	6 „	50 „
6 „	6 „	—
5 „	5 „	50 „
4 „	4 „	75 „
3 „	3 „	50 „
2 „	2 „	75 „
1 „	1 „	50 „

განსვლადის ფასი: ნორველ გვერდზე—15 კან. სტრეტიანი, მეთ-თსველ—10 კან., მთელი გვერდი, ანუ დიდი განსვლადი, ცალკე მორიგებით.

„ივერია“

პირველ მარაგობისთვის ფასი დამოკიდებულია 5 „ 50 კან.

ბიბლიოთეკა-სამკითხველოებისა, სტუდენტებისა და სელისებისთვის კლდის: 2 „ 50 „

პირველ მარაგობისთვის ფასი დამოკიდებულია ქალაქში 2 „ 50 „

ქალაქ გარედ 3 „ —

გაზ. „ივერია“ კანტორა ყოველ-დღე ღია არის—დილის 9 საათიდან 3 საათამდე და საღამოს 5 საათიდან 8-მდე; კვირა და უქველდს—12 საათ. 2 საათამდე.

ხელის-მოწერა მიიღება:

ტვილიში:—„ივერია“ რედაქციაში (თავდა-ზნაურთა ქარვასლა №117 და 118) და ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში (სასახლის ქუჩა, თავ-ზნაურთა ქარვასლა.)

მთიანში:—წიგ. გამომც. ამხანაგობის კოლესში, ბეჟანთაშვილის და წერ-თლის წიგნის მაღაზიაში.

ბათუმში:—ნიკოლაძის ჟურნალ-გაზეთების სააგენტოში და კელიძის წიგნის მაღაზიაში.

საზნაუბოში:—პეტრე მავაირონიან.

შორაპანში:—პაროტენ ნისიძესთან.

განჯაში:—სოფროს კანდელიკიან (სადურჯედ).

მორაში:—ანტონ კასრაძესთან.

საფოსტო ადრისი: Тифлиς, Редакция „Иверия“.

სამშაბათს, 17 აგვისტოს,

ქართულთეატრი

გ.გ. მკურანლთა თანადანსწამით,

მხელელ დეკორაციის

საოცარ-საკვირვებელი სქანსი

ინდოელთა ფაქირების

ბან სადი გვერდისა და ბან სოლიმან-ბეგ

საიდის ცდათა.

გვ ცდანი გამოცანად განსვლდით მთელის ქვეყნის მასწავლებლებსაც.

დასაწყისი 9 საათივად.

ბილეთები 12 მან. 40 კან. 25 კაპეკამდე, იყიდება ყოველ დღე დილის 10 საათიდან საღამოს 6—8 მდე.

სუთი ახალი წიგნი

წიგნის მაღაზია „სკოლა“-ს გამოცემა.

ილია ქავთაძის ლექსები. 15 კან.

რაჟა, სოსიკო მერკვილიძის 20 „

რაჟა ბენდინგობა, იასე რაჟველისა 10 „

სამშობლო და კაცობრიობა, ივ. მავაირონიანის 10 „

ნაკვეთები ქართველ მწერალთა და ბრძენთა ნათქვამი 7 „

ვინც ჩვენს მიერ გამოცემულ წიგნებშიდან, თვითელ გამოცემიდან იყიდის არა ნაკლებ ერთს მანეთისას, ყოველ მანეთში დაეთმობა თითო აბაზი. მისამართი: Тифлиς, книжный магазинъ „ПОДНА“.

(40—11).

მაღაზიის მატარანი სოსიკო მერკვილიძე.

ქართულ თეატრის დამსწრებელ

ახანაგობის დაგზავნის

სხოვეთ ყველას, ვისაც ამხანაგობის წე-ვრად ჩაწერის სურვილი აქვს, მიმართოს **თ.დ. ზაქარია ელიზაბრის-ძის მრის-თბას** (დრამატულ საზოგადოების კომი-ტეტის კანცლარიაში) და **შიო. მღი-შინის ძის** **დავითიშვილს** (ივერიათა რედაქციაში) დილის 10 საათიდან 2 საათამდე.

5—უ—5.

ქართულ სახალხო წარმოდგენების მმართველი სექცია აცხადებს

ს ე ნ ი ს მ ო მ ა მ ა რ ო ლ თ ა

საუხრადღეოდ.

რომ ვისაც სურვილი აქვს სახალხო თე-ატრს ემსახუროს, მომხმანდეს ავეკილოს სახალხო აუდიტორიაში 20 აგვისტოს, საღამოს 7 საათზე. (3—უ—3)

გამოვიდა ახალი

ქ ა ტ ა ლ ო გ ი

წერა-კითხვის საზოგადოების მაღაზიის წიგნებისა. მსურველთა შეუძლიანთ მო-თხოვონ უფასოდ წიგნის მაღაზიებში.

ახალი გამოცემა წერა-კითხვის საზოგადო-ებისა

გულიშვილის მოგზაურობა

სეიფეთის, მრავალის სურათით. 168 გვ-ფისა 30 კან.

გამოვიდა და იხილეთ

შორეულ აღმოსავლეთის დაფურცლებული

პაკთული

კუპა

ცალკე გამოცემა გაზეთ ივერიაში. ფასი სამი შუკრა.

იხილება რედაქციაში და ყველა ქარ-თულს წიგნის მაღაზიაში.

წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებისა სვალისათვის, გაცემაში,

ს ა ზ ი რ ო ა

მასწავლებელი ქალი

ჯამაგირი ექმნება წლიურად 300 მან. (უბინად). თუ მასწავლებელი იყირებს ხელ-საქმე ასწავლოს მოსწავდე ქალებს, მიეცემა კიდევ ზედმეტად 60 მან. მსურ-ველთა თხოვნა და საკურო დოკუმენტები უნდა წარმოადგინონ წერა-კითხვის სა-ზოგადოების გამგეობაში, (Тифлиς, Общество грамотности). (3—3)

ქართვ. შორის წერა-კითხვის გამავრცე-ლებელ საზოგადოებისა გამგეობა ამით აცხადებს, რომ სვადმებრის პირველიდან საკუროთა

მასწავლებელი

საზოგადოებისა სვალისათვის სავ. კა-ლაშვილი (ბორჩაღ. მარა). მასწავლე-ბელს ექმნება ჯამაგირი თვეში 30 მან., ბინა და შუკა. მსურველთა უნდა წარმო-ადგინონ თხოვნა და საკურო დოკუ-მენტები საზოგადოების გამგეობაში, (Тифлиς, Общество Грамотности). (2—2).

ქართული მკურანელი:

გადმავნილი მისიელი.—უორდანთ-ვის ქუჩა, № 16, სავთარი სხლად. საღამოს— 67 საათამდე.

გაქვეყნილი კონსტანტინე ელისაბე-დის ქუჩა. სახლი მაღაზიისა. № 5

გადავილი გრიგოლ.—კახუბის ქუ-ჩა, № 19.

გადავილი სანიკოლ. ბეტრებურის ქუ-ჩა სავთარი სხლად.

მარიამ ნიკოლოზის ასული სალიშვილისა, მხევილის მრისხევეტა, № 145.

დასაწყისი ალექსანდრე.—მხევილის მრისხევეტა, სახლი დაფუნისთვის, № 123.

ქეჩიკო სამეგრელო

მედიის დ. ა. გადმავნილი

კუჭია, ელმოკონიაქვის ქუჩა, (Набережная) სახლი აბრამოვისა № 9, მიხეი-ლის ქუჩიდან-ქი № 34.

ბილეთები № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

დ ი ლ ი თ:

ა. 5. **დასაწყისი.** 11—12 საათ.

ა. 6. **მუღინი.**—ყელისა, ყურისა და ცხვირის სნეულობით შეპყრობილთ. 10—11 ს.

ა. 7. **ბალახიშვილი.** ბავშვებისა, 9—10 ს.

ა. 8. **მონი.** ქალის, საბებ, და ბავშვ. შემოწმება ძიძისა, ოთხშ, პარასკ. და კვირა 2—1 ს.

ა. 9. **გადმავნილი.**—შინაგან, ნურგებისა და ელმეტროტრია 12—1 ს.

ბაშვალაშვილი.—ქალის ექიმი იღებს ავადმყოფებს დღით 9—11 საათ.

ექიმი ქალი **მ. ბ. იოსელიანი.**—ქალისა და საბებთი 11—12 ს. სამშ, ხვთშ. შაბათ.

გ. 8. სოლომონი.—ფოსტაქობა და ორტაქობა: ორშაბათობით, ოთშშაბათობით, პარასკობით და შაბათობით 1—2 საათ.

ა. 9. **ბაიბაი.** შინაგანი და ბავშვებისა. 1—2 საათ. ყოველ დღე.

სამეგრელოში ჩადება ქიმიურ-მედიკალური უდი ბაქტერიო-სკოპიული გამოკვლევებისა.

რჩევა-დარჩევა 50 კ., ოპერაციები მორიგე-ბით. კრაობები 3 მან. 5 მანეთამდე. სამეგრე-ლო გაფართოებულია ოცი კრაობით.

46—8 ტელეფონი № 274 (წ.)

პირველი კერძო სამეკურნალო

მედიის ნავსადგომისა

(კუჭიაში, ვორანცივის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დ ი ლ ა ო ბ ი თ:

ა. 9. **ნიკოლაძე.** 9 საათიდან 10 საათამდე თვალისა, შინაგანისა და ნურგების ავადმყოფო-ბისა.

ა. 8. **ნაბახინი.** 11—12 საათამდე—კანი-სა, და ვენერულ ბორტრეულ ვადმყოფობისა.

ა. 9. **ბაბახინი.** დილის 10—12 საათ. ქა-ლისა და ბავშვთა ავადმყოფობანი.

ა. 10. **გადმავნილი.** 12—1 საათ. ყელისა ყურისა და ცხვირის სატყეობისა.

ა. 11. **თახანოვი.** 1—1/2 საათ. შინაგანის და ბავშვებისა.

ა. 12. **პარაპეტიანი.** 1—1/2 საათ. შინა-გან და ბავშვების ავადმყოფობისა—სამშაბათო-ბით, ხვთშაბათობით და შაბათობით.

ა. 13. **სოლომონი.** 9—11 საათამდე ექი-ლების ავადმყოფობისა.

ს ა ლ ა მ ო ლ ი თ:

ა. 5. **გონიშვილი.** 5—6 ს. ბორტრეო-ლისა და კანის ავადმყოფობისა (ელმეტრო-ტრია-პია).

ა. 6. **მედი.** 6—7 საათ. ნურგებისა (ელმეტ-როტრიაპიისა), შინაგანი და ვენერულის ავად-მყოფობისა.

ოგის აგზავნი

დავთავი და წიგნიანი.

პორტ-არტურს.—რუსის ლაშრის უკან დაწვევა.—წერილი ცნობები.

რამდენად მიუახლოვდნენ პორტ-არ-ტურს იაპონელები და ალყა როგორ შემოარტყეს,—ამის თვალსჩინოდ გვი-ხატებს ემორან. ფოსტისა კორესპონდენ-ტი.

პორტ-არტურის ნავისადგურის შესა-ვალში, ვეფხის ნახევარ-კუნძულის ბო-ლოს (კულზე), კანდელი არის აგებული. აი, ამ კანდელიდან გაგზომით მანძილი იაპონელთა ლაშქრის ბანაკამდე.

სამგლო ქელი, რომლის შესახებაც ამ ბოლოს დროს ძალიან სწორად ლაპარაკობენ, 7 ვერსით არის დაშორებული კანდელიდან. დაფუძნაძემ, რომელიც ჩრდილო-აღმოსავლეთად მდებარეობს, კანდელიდან 5 ვერსია, სიაკუნამდე—კოტა ნაკლები. ეს მაღლობები და სიმაგრეები იაპონელებმა უკვე დაიჭირეს ცხარე ბრძოლის შემდეგ. უკუმიძუ, რომელიც უშთაერსი ბანაკია იაპონელებისა პორტ-არტურთან, 10 1/2 ვერსის სიშორეზედა ვეფხის კუდიდან. იაპონელები-საგან უკვე აღებული პოლიკუანა 6 ვერ-სის მანძილზე კანდელიდან, რკინის გზის ლიანდგთან, სამგლო ქედის მხრივ და სამაგლო ქედს დასტყერის.

სამგლო ქედის სამხრეთად 3 ვერსის სიშორეზე რუსების ფორტია, რომელსაც ანტუშნი ეწოდება. ამ ქედსა და ფორტს შორის რუსებს საიდლო თხრილები და ხვრელები აქვთ, რომლებით მტერს სა-უცხოვოდ გაუმსანძიდლებიან. ნაღმები არის ჩაწყობილი აგრედვე დაფუძნა-სია-ყუანასა და ვეშას ქედს შუა მდებარე ხეობაში. სწორედ აქ ააფეთქეს ამას წი-ნად ნაღმი, რომელმაც ჩინელების სიტყ-ვეთი, 10,000 იაპონელი გაწვევტა, თუ მეტი არა.

მტრების ნავსადგურიდან კანდელამდე 10 ვერსია და იქ გაღასული იაპონე-ლები პორტ-არტუს იმავე მანძილზე მიუ-ახლოვდნენ დასავლეთიდან, როგორც სამგლო ქელიდან ჩრდილოეთად.

ჩრდილო-დასავლეთად იაპონელებს კი-დევე ერთი ადგილი უჭირავთ საგლო მთიდან 4 1/2 ვერსის მანძილზე. წინ პორტ-არტურისკენ ვაჟე უძვეთ და, თუ იქედან იფრის მიტანა გაბედეს, უკუ-ველოა, ძალიან დაზიანდებიან, რადგან ექე-სა და თეთრის მგლისა ფორტები ზედ დაწყურებს. დღემდებში ხორად ურევინ თეთრის მგლისა და სამგლო ქედებს, რა-დგან ერთი და იგივე ჰქონიათ. ამ ვაჟეს ლიაოტუნისა და სანაბარის ფორტების ზარბაზნებაც იფარავს.

საერთოდ რუსებმა სამაგლოთოდ გა-ამარტეს ციხე გარშემო და მისი აღება იაპონელებს ძალიან გაუჭირდებოდა.(წ. ვ.)

ბებულს ტვაკ ტოკოლან ბტუბინგენ, ვითომც ვენერალ კუროპატკინის ლაშქარ-ის დაძირა და მუკდებისკენ იწვლია. ამის საბუთად ისიც მოჰყავთ, ვითომც გენერალი კუროპატკინი ავად არის მალია-რიით და ექიმებმა ურჩიეს, ლიაოიანი უნდა მიატოკო, რადგან აქაური ჰავა წყენსო. სხენებული გაზეთი იმ აზრისაა, რომ ავადმყოფობა მხოლოდ მისთვისაა ჯარის უკან დაწვევისა, რაც სტრატეგიული მოსაზრებით უნდა აიხსნასო. იაპონელები, რასაკვირველია, ეცდებიან გზა გადაუჭარ-რუსის ლაშქრისა და უზინოდ მინც არ დააწვეინონო.

ყელშივე ციატუნგო ამბობს, რუსის ლაშქარი უკან დაწვეით იმ გაზეთებ-დან გამოვა, რომელიც ლიაოიანთან ად-გია; ამ რიგად ვენერალ კუროპატკინი გამარ-ჯვების იმედი გაუტრუდებდა და რუსის

ჯარი საუკეთესო ადგის დაბანაკებო.
(ნოვა).
გაზეთ მირა. ფოსტის მოსკოველ კორესპონდენტს ვაუგია სანდო წყაროდან, ვითომც ხარბინში 60 ახალ ყაზახის ამწებენ და ღლე და ღამე გაცხარებთ მუშაობენ, რომ ახალ ჯარს ზამთარში ბინა ჰქონდესო. (კას.).

გაზეთ მიატინა ჰგონია, კარისერი «ბანა» იმისთვის დარჩა პორტარტურში და სხვა სამხედრო გემებს ირ ვაჭყა, რომ გაკირების დროს, როდესაც პორტარტურის ხსნის იმედი მოსიპობა, ციხის ხანია და საქირო ქალაქები მიანც გადარჩინოსო. (იქვე).

გაზეთ ლოკ. ანკაის კორესპონდენტს ვაუგია ერთ წარჩინებულ იპონელისაგან, ვითომც ტოკიოში წინაღუე კარგად იცოდნენ, რომ ომი ყოველდ გასტანს და ამიტომ იპონისა ყოველდუე წინაღუე ჰქონდა მოსახრებულ-გამორჩარებულს, რომ დიდის ხნის ომ გაუძღოს. (იქვე).

ჩიუფედან იწერებინან, იპონელები თავ-გამოცებით ჰმოქმედებენ პორტარტურის დასაყვლად. ენლა მებუთე ფორტიკ აღებულს აქეთ, რომელიც იპონელების სათვის დღემწინწერეოვანია, როდენ იმის ამოფარებინან იგრიშის მიტანის დროს, რომ რუსის ჯარმა ვერა დააღვოს-რაია. იპონელები ამბობენ, იგრიშს არ შეეწყვეტენ, ვიდრე ციხეს არ ავიღებინან. ამბობენ, პორტარტურის ჯარს წინა-აღმდეგობა აღარ შეუძლიანო. (რ. ვ.).

სიუფედან იწერებინან, ჩინეთის ესკადრა აქ არის ვაჭრებულნი და დარაჯობს, რომ რეგულტონისა მსგავსი ამაგი აღარ ვემორდესო. (რ. ვ.).

«დილი ტელეგრაფის» კორესპონდენტს შეუტყვი; ვითომც რუსეთი საზღვარ-გარედ სულ ახალ-ახალ გემებსა ჰყიდლობს, რომლებიც უმდგე კრისტიფინად გალდა აყეთებინა. (რუს.).

წითლის ჯგრის უფროს გამგეს ნიკოლს-კუსურისკენ ერთს ეკრძა. დღემწინ ლომონები აღმოაჩინა წითლის ჯგრის ბეჭედ-დასტული, რომელიც მონაწილე უნდა იყოს. დღემწინ დროებით დაქვეტეს. გამოძიება სწარმოებს. (რუს.).

სანოვანისა და სამხედრო მასალის ფა-

სებმა საზინდად აიწია. ზოგე საქონელი სრულად არ იშვებოდა. ნაღის ლორსმანი ხარბინში 80 მანათლ იყიდება ფუთი. (რ. ვ.).

ტ ვ ი ლ ი ს

მტკეთის დედათა მონასტრის წინა-მძღვარი იფუნია ნინა შემდეგის დევე-შით გააბედნიერა მისმა იმერტატორებით-მა უდღებდესოვანმა ხელწიფიფე იმერტატორი-კალქსანდარ თეთადოვს ასულმა.

მადლობას გიძღვნით თქვენ და მონასტრის კველა მილოზინებს ლოცვისა და კეთილ-სურვილსათვისთ.

ალმასდარი.

ეს დევეში ჰსახუბა იფუნია ნინას მიერ მის უდიდებუფსობის სახელზე გაზ-ზავნილ მილოცვისა, ხელწიფიფე მესკვიდრის დაბადების გამო.

* * * ქართლ-კახეთის ეპარქიის სამეფე-ლოების საეკლესიო სიდეველთ-საკავის გამგე მოსე ჯანაშვილი ამ ზაფხულს ოარს თვით, ვადამოუფობის გამო, განთავის-უფ-დებულ იქნა თავის თანამეფეობისაგან. მის მაგვირად სიდეველთ-საკავის დროებით გამგებმა ჩაბარდა სიდეველ დაწესებულებ-ის კომიტეტის წევრის ბ. სერგეი გორგა-ძის. მსხვე კომიტეტმა მიანდა აღწერა სიდეველთ-საკავში შენახულის ჯერ აღუ-წერელის ხელთ-ნაწერების(სულ 980 ხელთ-ნაწერი).

* * * ტუილისელი ნაფიე ვეკელის თანა-შეწყე ენარელი ო. ვ. გრუნენბერგი და-სუბტყეებით ნაფიე ვეკელიად. ბ-ნი გრუ-ნენბერგი 12 წელიწადს იყო ნაფიე ვე-კელის თანაშეწყედი.

* * * როგორც ზაქ. იზვაკ გადმოვე-ცემს, ბაქოში განზურხავათ ყოველ-დღით-ურ გაზეთის გამოცემა გერმანულს ენა-ზედ.

* * * მიხეილის რაინის გის სატესხილა სასწავლებელში ახლად შემდგენლ ეტი-მები გასწავდენ 20 აგვისტოს; მისალები ეგზანციები დაიწყება 25 აგვისტოდან.

* * * ტე. გუბერატორმა აცნობა ქალა-ქის მოურავის მიადგილეს თავ. ვ. ნ. ჩერკეშივილს, მე წინააღმდეგი არა ვარ იმის, რომ ქალაქმა სისრულეში მოიყე-ბინას ქალაქის საბჭოს დადგინებულა პაპო-ვის წისტილის 45 ათას მანათლ შეყინის შესახებო.

* * * დუშეთის მახრის მომარბეტელ შუა

კაცს თ-დ მახახელს მიაგრობის წინაშე შუამდგომლობა აღურბას, რომ ქვიშე-თის საბოქალუოს ველტებს ჯარის ბარვის გადასტანი ბევრმა არა მხდებოდეთ, რადგან სწორად იმ დროს იხიან ბევა-რას, როდესაც გახურებული მუშაობაა. ბეგარის მავერი ფულის გადახდას შუამ-დგომლობს თ-დი მახახელი.

* * * როგორც ნამდვილად შევიტეთ, ტუილისის სასულიერო სასწავლებლის ქართულის ენის მასწავლებელი მავდელო-მონაზონი ნიკოლოზი (ნამორაძე) და-ნაშნულ იქნა გელათის მონასტრის წინა-მძღვარდ არქიმანდრიტის ხარისხის ბოძე-ბით. მამა ნიკოლოზსა სწავლა დაბაძა-ვრა პეტერბურგის სასულიერო აკადემიში. მის ადვალს ტუილისის სასულიერო სას-წავლებელში ქართულის ენის მასწავლებ-ლად გარის სს. სასწავლებლის მასწავ-ლებელს ბ. ში. შუკაშვილს აწიესენენ.

* * * აწ გაუქმებულის ქუთაისის სასუ-ლიერო სემინარიის ნაშეფს მასწავლებლებს სხვა და სხვა ადვალს აწიესენენ. სხვათა შორის, ერთი მათგანი ბ. ვასლ ყასბა-შვილი (ას) ოარნებურგის გუბერნიის ჩელაბინსკის სასულიერო სასწავლებლის მასწავლებლად გადაიყანეს.

* * * სხებია, ქუთაისში დაარსებულ იქმ-ნება, გაუქმებულ სემინარიის ნავდვლად, სემინარიის მსგავსი სათვის-მეტყველო კურსები, სადაც მხოლოდ საღვთის-მეტ-ყველა საგნებს ექმნება-ადგილი და სარო-საგნებს კი არ ასწავლიან. მოწაფეები სწავ-ლის დამთავრების შემდეგ მდვდლობის მეტეს სხვა რამ თანამდებობას ვერ მი-ადებენ.

* * * ტუილისის სასულიერო სემინარიის პირველს კლასში მისაღები გამოცდა დაი-წყება 20 მარტისთვის თვინდ. პირველ კლასში თავისუფლად ადგილია 35. მისა-ლოდენელია 160 მოწაფის მოსვლა პირ-ველს კლასში შესასვლელად საქართველოს საეკლასიოს ექვს სასულიერო სასწავ-ლებლადან. როგორც ამბობენ, ტუილისის სასულიერო სემინარიის მიაგრობას არა სურს დაბაზუს პირველ კლასის მე-ორე (პარალელური) განყოფილება. ამის გამო ბევრი მსურველთაგანი სასწავლებ-ლის კარს გარეშე დარჩება. ჩვენ შევიტ-ყვით, რომ იმერეთის ეპარქიის სამეფე-ლოების განზურხავას, მონაზონის საქართვე-ლოს ექსარხის განკარგულტა მიახდენ-ის, რომ სხენეულის სამეფელოების ხარკით პარალელური განყოფილება და-არსდეს ტუილისის სასულიერო სემინა-რიის პირველს კლასში.

ვლობებს სხვა და სხვა მოსახრებინან, მა-გალითაბრ, პოლიტიკური, კოსმოპოლიტიკური, სხვა და სხვა დოკტენტების ვითომდა შევნიერულ-კრიტიკული გამო-ცკველობა...

2. ივ. ჯავახიშვილი ამბობს: «წინდე-ლი ჩენი წარმოდგენა წასულზე სწორე არ არისო, და მერე დიწინის კოლოთი განავრძობს: «იპრევილითავე ქართვლოთი მოგდის ტომი და მწიფობინანდა და თან-ხმობით სხვარობდნენ. სიყვარული, თან-ხმობა, სიბოძება, მამა-შვილიური განწყო-ბობება არსებობდა და წოდებთა შორის ბძობლა არტროლის არა ყოფილაო. ცხა-დია ავრედვე ჩენის თვად-ზნაუ-რობის ქართველ მეფეებისადა... (გვ. 13).

3. ივ. ჯავახიშვილის სიტყვები, ვითომც პრ. მარტი მიელს წველს ქართულს მწერ-ლობის უმეტეს ნველს სომხურადან ნაობარგნს ეძახის, — ან უნებლიეთ შეე-დლომ უნდა იყოს; ან განზრახ (განზრახი?) სიტყუე (გვ. 21).

თუ ვინ სტუიუმს, სინან თვით მარტის სიტყვებიდან: ა) Начало влияния армянской литературы на грузинскую, по всей вероятности, положено с момента перевода св. Писания с армянского на грузинский языкъ («Къ вопросу о задачахъ армяновѣдѣнія», გვ. 10); б) Совокупными результатами предпринятого изслѣдования книгъ св. Писания и агиографическихъ памятникоевъ намѣчаются контуры крупнаго въ данной области культурнаго факта, вліянія др.- армянской литературы на др.- грузинскую («Изъ поѣд-ки на Аювнъ», გვ. 24).

ენა უქვლია და აღზრდილია და აღ-მზრდელიც ყველაფერს ამბობენ დაუბრ-კობდებიო... მარტი ამგვარს თვის აზრს უმთავრე-სად ამყარებს ვითომდა სომხურ სიტყვებ-ზე, რომელიც ვეგვდებო ქართულს წი-გებში. და ამ «სომხურ» სიტყვების სი-საც ყველგან ურთავს. სომხურებოთა, მავლითებო, ავარაკი, აზნაური, ამათგა, ამათგა, ამათგანია, ანგარი, ასპარეგი, მანაკი, მარობა, ბეგრი, გვეგნია, გუნ-დი, დარანი, დასი, დიფანი, გრლო, ვანი, ვანი, ვეშაბი, თარგინი, კაბარკი, კილა-ბანი, კილა; შანი; ლამარი, მანქანი, მატინე, მურტუკი, ნიში, პატეგი, სპი-ლენედი, ტადარი, ემი, სვეტუკი, ტლადე-რი, ტომი, ქალაკი, ქანქარი, ლალი, შარი, შროშანი, ქემარტიკი, ხაკი, ჰამ-ბავი, ჰასაკი და შრ. სხ; მარტო ჯანა-შვილს არ ესმისო, — შეწინაშავს მარტი-ერთს თვის თხზულებებში, რომ ჯრდმე-და სომხური სიტყვაო. და არსად კი არ განმარტავს მარტი, რად არის ეს სიტ-ყვები სომხური და არა ქართული, მით უმეტეს, რომ ეს სიტყვები გვგდება მხო-ლოდ ქართულს წიგნებში და არა სომ-ხურებში, ვინაიდან მე-3 საუკუნის წინა-დროის სომხური წიგნები, რამდენიმეს გარდა, არსად სინან.

ახლა ვითხოვთ, ანაირის მასალით გა-ნა დამტკიცდება სომხობა რომელსმე წიგნში? ვანა დამტკიცდება, მავლითებო, სომხურობა გინდ ქართლის ცხოვრების-სა; ან აკავის რომელსმე თხზულებისა, რომლებშიაც ვეგვდება სხენეული ვი-თომდა სომხური სიტყვები და ბევრიც სხვა უტყობო?

ანუ ვარდა, ვინ არის ჩენში ისეთი, რომ ამა თუ იმ წიგნის თარგმნა სომხ-ურიდან ითაკილოს? ჯავახიშვილი აქაც კო-რავს, ამიტომ რომ ჯგრ ისევე ბაქარად აღნიშნავდა ამ გარემოებას და აგრეთვე თვით ძველი სწავლის სიტყვანი და სხვა-ნიც.

* * * ამჟამტარია მარამის პრამთა სს-მზრუნველის კავკასიის განყოფილების სასწავ-ლებლის დავიქვლით, რომ ამ წლის პირ-ველად იელისთავის განყოფილების კასსა-ყოფილად 10,170 მან. 15 კაბ.; იელისთ-ვლის განყოფილებაში შეიქმნა სხვა ყველა-დ 4,538 მან. 54 კაბ.; სუკ—14,708 მან. 69 კაბ.; იელისთავე დასარჯა. 1,773 მან. 89 კაბ.; 1-ე აკვავატოსიის დასმ 12,934 მან. 80 კაბ.

დ ე ვ ე ბ

(რუსეთის დემოქრატია სააგენტოსაგან)

14 აგვისტო.
პირველად. უქვეშევრდობილესი დე-ვეს გენერალ-ადიუტანტის კლრაპტიკინ-სა მის იმპერატორებით უდღებდესობ-ის სახელზე, 13 აგვისტოს თარიღით: «12 აგვისტოს იპონელები მხოლოდ-ყოფილს აღმოსავლეთის რაზმს მოაწვენ. იპონელებს ჰყავდათ ორი დიფინი და დიდძალი არტილერია. ორთვე მხარემ დღემ სომარ პოზიციებზე გატარეს; ერთი ერთმანეთზე მ-დან ნ-ეკრსადე დაშორე-ბით. გუშინდელი ჩენი ზარალი დაჭრილ-დაზოცილი 100 კაცადე. მეორე-მეორე შეტაკების გარდა, ღამე მწიფობინან-გაიარა, გათუნებისა დღის-დღიანი იპო-ნელები მოაწვენ მთელს ლაშქრის ფრო-ნტსა. ზემოსენენულს უქვეშევრდობი-ლესად მოვახსენეს თქვენს იმპერატორე-ბითს უდიდებუფსობას. — დევეში გენე-რალ-ლეიტენანტის საზაროვისა უმთავრეს შებაბს 13 აგვისტოს თარიღით: დღეს, 13 აგვისტოს, მტერი მანჯურის ლაშქრის მთელს ფრონტს მოაწვენ. მარცხენა ფრო-ნტის დასავლეთმა დილა-ადრამ რკინის გზის იპონელებად დაიჭრეს გენჯუანში (15 ვერსზე ჩრდილოეთად ხაიჩინდან); ტო-ლენუჯაი და განკუნაშუ, და ჩენი მოწინა-ვე ჯარები იქიდან უკან დასწიეს. შუა-დღისს მტერმა ამ ადგილის წინსვლა შეაგრა, ჩენის მოწინავე რაზმების წი-ნაილდებე, რომელიც მარცხენა ფრონტის წინა დგანან ანშანჯანის პოზიციასთან, შებამა გათენებანდ შეაქუთა ნახევარ დიფი-ზომადე ჯარი არტილერითი. ეს ჯარი მო-აწვენა და ჩენები უმთავრეს პოზიციებ-ში ვიციდენ; ამ ადგილის მეორე აგრე რიგად გულანიად აღარ წამოსულა წინა, სამხრეთ-ფრონტზე ჩენ დავვიზარად 150 კაცის-სრულ, სამხრეთ-აღმოსავლეთად ზარბაზნის სრულა დაიწყო 5 1/2 საათზე დილითა, დილის 6 საათ. თოვის სროლს ცმოკვე-

ზ. სოგებეშვილი გასაოკარი ცილის წაშება იქარაო. (გვ. 34); დასწერა, მა-რტი თვის მოწინააღმდეგეებს საგრო გა-ნათლების სამინისტროს ეურნალში შო-გონისტებად. მეგობარ პარტიკონებდა იხ-სენებდო (გვ. 34).

3. ივ. ჯავახიშვილის სიტყვები, ვითომც პრ. მარტი მიელს წველს ქართულს მწერ-ლობის უმეტეს ნველს სომხურადან ნაობარგნს ეძახის, — ან უნებლიეთ შეე-დლომ უნდა იყოს; ან განზრახ (განზრახი?) სიტყუე (გვ. 21).

თუ ვინ სტუიუმს, სინან თვით მარტის სიტყვებიდან: ა) Начало влияния армянской литературы на грузинскую, по всей вероятности, положено с момента перевода св. Писания с армянского на грузинский языкъ («Къ вопросу о задачахъ армяновѣдѣнія», გვ. 10); б) Совокупными результатами предпринятого изслѣдования книгъ св. Писания и агиографическихъ памятникоевъ намѣчаются контуры крупнаго въ данной области культурнаго факта, вліянія др.- армянской литературы на др.- грузинскую («Изъ поѣд-ки на Аювнъ», გვ. 24).

ენა უქვლია და აღზრდილია და აღ-მზრდელიც ყველაფერს ამბობენ დაუბრ-კობდებიო... მარტი ამგვარს თვის აზრს უმთავრე-სად ამყარებს ვითომდა სომხურ სიტყვებ-ზე, რომელიც ვეგვდებო ქართულს წი-გებში. და ამ «სომხურ» სიტყვების სი-საც ყველგან ურთავს. სომხურებოთა, მავლითებო, ავარაკი, აზნაური, ამათგა, ამათგა, ამათგანია, ანგარი, ასპარეგი, მანაკი, მარობა, ბეგრი, გვეგნია, გუნ-დი, დარანი, დასი, დიფანი, გრლო, ვანი, ვანი, ვეშაბი, თარგინი, კაბარკი, კილა-ბანი, კილა; შანი; ლამარი, მანქანი, მატინე, მურტუკი, ნიში, პატეგი, სპი-ლენედი, ტადარი, ემი, სვეტუკი, ტლადე-რი, ტომი, ქალაკი, ქანქარი, ლალი, შარი, შროშანი, ქემარტიკი, ხაკი, ჰამ-ბავი, ჰასაკი და შრ. სხ; მარტო ჯანა-შვილს არ ესმისო, — შეწინაშავს მარტი-ერთს თვის თხზულებებში, რომ ჯრდმე-და სომხური სიტყვაო. და არსად კი არ განმარტავს მარტი, რად არის ეს სიტ-ყვები სომხური და არა ქართული, მით უმეტეს, რომ ეს სიტყვები გვგდება მხო-ლოდ ქართულს წიგნებში და არა სომ-ხურებში, ვინაიდან მე-3 საუკუნის წინა-დროის სომხური წიგნები, რამდენიმეს გარდა, არსად სინან.

ახლა ვითხოვთ, ანაირის მასალით გა-ნა დამტკიცდება სომხობა რომელსმე წიგნში? ვანა დამტკიცდება, მავლითებო, სომხურობა გინდ ქართლის ცხოვრების-სა; ან აკავის რომელსმე თხზულებისა, რომლებშიაც ვეგვდება სხენეული ვი-თომდა სომხური სიტყვები და ბევრიც სხვა უტყობო?

ანუ ვარდა, ვინ არის ჩენში ისეთი, რომ ამა თუ იმ წიგნის თარგმნა სომხ-ურიდან ითაკილოს? ჯავახიშვილი აქაც კო-რავს, ამიტომ რომ ჯგრ ისევე ბაქარად აღნიშნავდა ამ გარემოებას და აგრეთვე თვით ძველი სწავლის სიტყვანი და სხვა-ნიც.

ზ. სოგებეშვილი გასაოკარი ცილის წაშება იქარაო. (გვ. 34); დასწერა, მა-რტი თვის მოწინააღმდეგეებს საგრო გა-ნათლების სამინისტროს ეურნალში შო-გონისტებად. მეგობარ პარტიკონებდა იხ-სენებდო (გვ. 34).

მთელ-სამხრეთ-აღმოსავლეთის ფრონტზე; მამე დროს ჩენის პოზიციის მარჯვენა ფრთას მოაწვენ მტერი. ორი პარტიკონის წინსვლი კი 7 საათზე დილით შევაყენეთ. დილის 11 საათზე 24 ზარბაზნინა მტერის პარტიკა ტანსინაშუსთან ჩვენმა პარტი-კონმა ჩააწვენ. პარტიკონის მსახურნი გიქ-ცნენ. იპონელები ეცადნენ ზარბაზნინე-ვაელოთ, მაგრამ ამაღ. პირველ საათზე მტერი ძალიან მოაწვენ კოინძისაკენ, შე-წინაშევი დიდი ჯარი ლოკოინტრანის მი-დამობეში. ყველა იგრიშა ტრანის უკუ-ვაქციეთ. ჩვენმა ჯარებმა შეუტყეს და დასწიეს ნახევალს ხეობისაკენ. ჩვენ 300

კაცადე დავაყუდა. აღმოსავლეთისაკენ იპონელები მიდრის ფრონტის წინააღ-მდე წამოვიდნენ. მარჯვენა ფრთაზე ჩვენ-მა ჯარებმა დაიწიეს წინა პოზიციებიდან, რადგან ადგილ-მტარებოვის გამო არტი-ლერია ვერ გაიშალა, და ვადვიდნენ უმთავრეს პოზიციებზე. ბ-ძოლა აღმო-სავლეთის მხარეზე სახეშარო არ იყო. საქმე ხიშტებზე მიყარად. ათას კაცადე დავაყუდა. სხვა ამბები ვერ არ მოგე-სლია. შუდილდინ ლოკოინტრანს და მისს მიდამებში დიდი წვიმები დაიწყო. მტ-რისგანში წყალმა იმატა.

ზღაღმოსოქი. (საქ კორ.). «როს-სიაზე» დ. ფრომ-ობოზე» დ. ლილინი ბძობ-ლა ნარტობად «როსსისა» და ფრომო-ბოიზე გაცხარებულა მუშაობა იმით შესაკეთებლად. მალე დაამზადებენ ზღა-ვი გასასვლელად.

ნიბიბი. ჩრდილოეთისაკენ მიდილა დიდი გემი რუსის მარიალბს; თან ორი ნაღობისა მისდევდა.

ელმინი. საბჭომ მესკვიდრის დაბად-ბის გამო გამოცემა უქვეშევრდობილე-რის მიმოღუ, ახალეა დარბობს 9,318 მ., ვადსლო 8 ათასი მანეთი პირველ-დაწყე-ბით სკოლის გასამართვად, რომელსაც სახელად «ოლეკისა სკოლა დავრქევა».

სარბობი. საბჭომ უქვეშევრდობი-ლესი ადრესი მიაბრავა ვის უდიდებულე-სობას მესკვიდრის დაბადების გამო, პა-პარტო ლაიბინეს «ენდომიკებია» და 1905 წ. გაიმართება საქალაქო სასწავლებელი ცე-სარვეისის სახელობაზედ.

ბოკიო. (რეიტერი). კორეთის იმე-რატორმა მიიღო პრეპტიკო რეფორმათა, რომელიც იპონის მთავრობამ წარუდ-გინა, სახელდობრ; შემოღებულ იქნას ია-პონური ფული, დახმობინდ იქნას კო-რეთის ლაშქარი, გარდა იმ ჯარის-კაცთა, რომელიც იმპერატორის მტველად არი-ან, და გამოწვეულ იქნან კორეველა

ვ ე ლ ე ბ ე ი

წყო მის წყალობით ჩვენს დღე-დღისს მტე-რე, აკვიდრი ნიდაგი მოღობინა. (გვ. 6).

აი რა ყოფილა უებარი წამალი დედა-ენისათვის მტკიევი ნიდაგის მოსაპოვებლად. გერწამს, ავანგულ-განგალობით დააღო-ლოცება ავტორის ამ აღმოჩენისათვის ქო-ტორელი ფილოსოფოსი, თუ იგი დღეს ცოცხალი ყოფილიყო.

ბ. დიდებულს წარსულს საერთაშორე-ო პოლიტიკასა და ცხოვრებაში დიდი გავალი არა აქვსო, არამედ მხოლოდ კულტურულს აწეოს (იქვე).

ტუილი. ახალი სამარხებით, უკულო-ტურო აშეყარა და კულტურული წარ-სულში, იღსდვა მხოლოდ წარსულის მეო-ხებით.

3. ჩვენ ადოკატურის გამოსარღები-თი ისტორიების წერა კი არ გვიშვლის, არამედ პირუთენელი ყოველ-მხრივი კრი-ტიკული შესწავლა და გამოკვლევა ჩვენ-ის წარსულის და თანამედროვე ცხოვ-რებისა (გვ. 19).

ეს მარტო ბავშური ტიტინია. ერს ვერ უშველის ვერც გამოსარღები თი ისტო-რიების წერა და ვერც ანტიკული-მეც-ნიერული გამოკვლევა, არამედ მხოლოდ შრომა, სიბიზილე, ერთად ქაბანყვეტა ეკონომიური აღორძინება, თანასწორობა სახელმწიფოში საყოველთაო, თვისუფ-ლებდა სკოლისა, საყდრისა, მწერლობისა.

წინა გუბერატორმა აცნობა ქალა-ქის მოურავის მიადგილეს თავ. ვ. ნ. ჩერკეშივილს, მე წინააღმდეგი არა ვარ იმის, რომ ქალაქმა სისრულეში მოიყე-ბინას ქალაქის საბჭოს დადგინებულა პაპო-ვის წისტილის 45 ათას მანათლ შეყინის შესახებო.

* * * დუშეთის მახრის მომარბეტელ შუა

ვლობებს სხვა და სხვა მოსახრებინან, მა-გალითაბრ, პოლიტიკური, კოსმოპოლიტიკური, სხვა და სხვა დოკტენტების ვითომდა შევნიერულ-კრიტიკული გამო-ცკველობა...

2. ივ. ჯავახიშვილი ამბობს: «წინდე-ლი ჩენი წარმოდგენა წასულზე სწორე არ არისო, და მერე დიწინის კოლოთი განავრძობს: «იპრევილითავე ქართვლოთი მოგდის ტომი და მწიფობინანდა და თან-ხმობით სხვარობდნენ. სიყვარული, თან-ხმობა, სიბოძება, მამა-შვილიური განწყო-ბობება არსებობდა და წოდებთა შორის ბძობლა არტროლის არა ყოფილაო. ცხა-დია ავრედვე ჩენის თვად-ზნაუ-რობის ქართველ მეფეებისადა... (გვ. 13).

3. ივ. ჯავახიშვილის სიტყვები, ვითომც პრ. მარტი მიელს წველს ქართულს მწერ-ლობის უმეტეს ნველს სომხურადან ნაობარგნს ეძახის, — ან უნებლიეთ შეე-დლომ უნდა იყოს; ან განზრახ (განზრახი?) სიტყუე (გვ. 21).

თუ ვინ სტუიუმს, სინან თვით მარტის სიტყვებიდან: ა) Начало влияния армянской литературы на грузинскую, по всей вероятности, положено с момента перевода св. Писания с армянского на грузинский языкъ («Къ вопросу о задачахъ армяновѣдѣнія», გვ. 10); б) Совокупными результатами предпринятого изслѣдования книгъ св. Писания и агиографическихъ памятникоевъ намѣчаются контуры крупнаго въ данной области культурнаго факта, вліянія др.- армянской литературы на др.- грузинскую («Изъ поѣд-ки на Аювнъ», გვ. 24).

ენა უქვლია და აღზრდილია და აღ-მზრდელიც ყველაფერს ამბობენ დაუბრ-კობდებიო... მარტი ამგვარს თვის აზრს უმთავრე-სად ამყარებს ვითომდა სომხურ სიტყვებ-ზე, რომელიც ვეგვდებო ქართულს წი-გებში. და ამ «სომხურ» სიტყვების სი-საც ყველგან ურთავს. სომხურებოთა, მავლითებო, ავარაკი, აზნაური, ამათგა, ამათგა, ამათგანია, ანგარი, ასპარეგი, მანაკი, მარობა, ბეგრი, გვეგნია, გუნ-დი, დარანი, დასი, დიფანი, გრლო, ვანი, ვანი, ვეშაბი, თარგინი, კაბარკი, კილა-ბანი, კილა; შანი; ლამარი, მანქანი, მატინე, მურტუკი, ნიში, პატეგი, სპი-ლენედი, ტადარი, ემი, სვეტუკი, ტლადე-რი, ტომი, ქალაკი, ქანქარი, ლალი, შარი, შროშანი, ქემარტიკი, ხაკი, ჰამ-ბავი, ჰასაკი და შრ. სხ; მარტო ჯანა-შვილს არ ესმისო, — შეწინაშავს მარტი-ერთს თვის თხზულებებში, რომ ჯრდმე-და სომხური სიტყვაო. და არსად კი არ განმარტავს მარტი, რად არის ეს სიტ-ყვები სომხური და არა ქართული, მით უმეტეს, რომ ეს სიტყვები გვგდება მხო-ლოდ ქართულს წიგნებში და არა სომ-ხურებში, ვინაიდან მე-3 საუკუნის წინა-დროის სომხური წიგნები, რამდენიმეს გარდა, არსად

ელჩები და კონსულები და მიეცემა უფლებები განავიან კარგელობა საქმეში სახელმწიფო გარედასახელობის სახელმწიფო წარმომადგენლებმა.

ბიანჰინი. (რეიტერი). ცინანფუს მიდამოებში კვლავდნენ მიკრული განცხადება: „სიკვილი უცხოელთა ეშმაკებსა. მე შევდი (?) თვიდან ჩინელი ქრისტიანები გარბიან თავის გადასარჩენად.“

ახეპრანინი. (რეიტერი). გომოკენში ცეცხლი კიდევ არის; დღეს 4 დამწვარი გვაში იპოვეს.

ლონდონი. (რეიტერი). როგორც ტრაკიდან იუწყებიან, მთავრობის კუთვნილ მიწაზე იპოვეს მდიდარი ოქროს მადნები, რომელიც მისკემს 2-3 მილიონ გირაკს სტერლინგს.

სამოლონი. სამხედრო-გეოგრაფიანთა პარტიკულარული შესწავლა ილინოისის, ამ ბოლოს ექვს სომხთა მდგომარეობა განვიხილო. აზიის პროვინციებში კიდევ სდევნიან და, ასე ვასინჯე, სტამბოლშია კი ატყვევებენ.—როგორც ბულგარულიდან იტყობინებენ, ბერძენთა ბრძოლები აწუხებენ ბულგარიის სოფლებსა.

ბილინი. (საქ. კორ.). 13 აგვისტოს ტოდან იუწყებიან ლიბიიდან, მთელ ფორტზე მოწინავეთა შეტაკება მოხდა. აღმოსავლეთით ფორტზე ცხარე ბრძოლა იყო, კურთკის სამი დღეობა მაშინვე, მაგრამ უკუ აქცეს. 32 ხარბაზნი გაუფრთხილეს იპოვნულგებმა. ამ ბრძოლაში რუსებისთვის იყო გამარჯვება.

ლონდონი. (რეიტერი). კერძო, მაგრამ სანდო ამბავი, მოვიდა ტიანძინიდან 14 აგვისტოს თარიღით, რომ იაპონელებმა, ინჰანის ფორტის წყალობით, პორტ-არტურში შევიდნენ. იაპონელებმა იქონიერად გამოცხადებდა დაგვიანეს იმ დრომდე, სანამ სრულად არ დაათავებენ ბრძოლას.

ვაშინგტონი. (რეიტერი). იაპონიის ელჩი იყო სახელმწიფო დებარტამენტში და სანაპირებზე გამოაცხადდა, რომ რუსის გემებს შანჰაიში იარაღს აპყრიან, მაგრამ ის უბრა დასძინდა, ისე უნდა მოხდეს ეს საქმე, რომ იაპონიის სახარლები ამით დაკმაყოფილდნენ.—იუწყებიან, იაპონია არ დაადგება იმ გზის, რომ აღეკრძალოს რუსის გემებს შესვლა პორტთა ნებადართულ ჩინეთის ნავსადგურში, რადგანაც ამ ფაზდ იაპონია ყველაზედ უფრო მეტად ცდილობს დაეუფლოს ჩინეთის ნავსადგურებში მთლიანად. რადგანაც ვიბარჯეგების იმდენ აქვს იაპონიას, ამიტომ იმისთანა პირობის ჩამორთმევა

უნდა, რომ რუსეთს სულ ერთიან ჩამოერთვას როგორც იარაღიერი გემები ჩინეთის ნავსადგურში, ისე პორტ-არტურის და ვლადივოსტოკისა.

ბილინი. როგორც 13 აგვისტოს თარიღით იუწყებიან იტალიიდან, დაიწყო საერთო წინააღმდეგობა იაპონელებისა ლიბიიდან. დივიზიამ, რომელიც მზეგრავებს მისდევდა, დიქორა ლიანდისან; შემდეგ იაპონიის ჯარი ერთიანად მიიწვა ყველაზე.

ბილინი. 13 აგვისტოს წვიმდნენ პრინციპენის პრუსიელი და პრინცი ლიუდვიგ ბატენბერგელი.—14 აგვისტოს, პირველ საათზე, პეტერბურგიდან საიმპერატორო მატარებელი წვიმდნენ იმ ალაგს, სადაც ჯავახიანი მთავრობელი ვასავაზანდ შორეულ-აღმოსავლეთს, ხელმწიფე იმპერატორი, დიდი მთავარი მიხეილ ალექსანდრეს ძე და გენერალი-სექტორი კავალერიისა დიდი მთავარი ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე

15 აგვისტო.

ბილინი. ნოქუსა და კუროკის ლაშქრებს ახალი ჯარები მიუყვდნენ, სახელდობრ მერვე დივიზია, მეორე საკავალერიო ბრიგადი და სამი სათადარიგო დივიზია.—პორტ-არტურთან მყოფის პირველ დივიზიის უფროსი პრინცი ფუმიჰი, რომელიც უმთავრეს მონაწილეობას იღებს პორტ-არტურთან ბრძოლაში, დიხარებს და სხვა დანიშნულება მისცეს.—მარშილი იამაგატა იაკოჰამაში.—ხმა დღეს, რომ ნოქუსა 13 აგვისტოს ანჰინჯანზედ წავიდა, ხოლო კუროკი—ანჰინზედ.

ლონდონი. იაპონიის მისიას არ მიუღია ჯერ ცნობა პორტ-არტურის შესახებ.

სახალინი. ალექსანდროვსკში მივიდა კესუნის შეგებობილი ნავი, რომელშიაც 13 იაპონელი იჯდა.

ლიბიანი. ხმა, პორტ-არტურს ახალი იაპონელები უბრუნებენ იაპონელი მთავარი იფუმიო. ლიბიანიში შენიშნეს იაპონელთა პერსონალი (ბურთა), ინკოლადან აშეგბული.—თუმცა კარგად ჩაიარა გუშინდელი ბრძოლა, რუსებს მაინც, როგორც ეტყობა, განზრახვა აქვთ შევადგინონ თავისი ჯარები ერთად ლიბიანიდან უკან დახევი. მისეღა-მისეღა ხარბიანად სრულდა თავისუფალი და უხეივარი. ამბობენ, გენერალ სტეცელს, ამ ოთხი დღის წინა, შეუტყობინებია პორტ-არტურიდან, რომ ციხე უკვე კვირას შეიმაგრებს კიდევ თავსა.—13 აგვისტოს პორტ-არტურიდან მოვიდა ამერიკის საზღვაო აგენ-

ტი, რომელიც ამბობს, ციხეს კიდევ შეუძლიან სამ თვეს გაძლდოს მტერსა.

ბილინი. პორტ-არტურის კორპუსიდან, რომელიც ციხეს არტია, შანჰაიში იუწყებიან, რამდენიმე იერიში შემდეგ იაპონელებმა საბოლოოდ აიღეს ფორტი იტანი. აქედან არტურისა დაუწყებს ხარბიანის სოფლის შინგანდ სიმარჯვებსა და სიუტ-შანის ფორტებსა.

ნიორბი. რუსის ბაიარლით გამოვლილი გემი, რომელსაც ნაღობსები მოსდევდნენ, ვგონებთ, კრესიერი ტეტოი იყო.

მაგილინი. შორეულ აღმოსავლეთს გაემგზავრა წითელის ჯგირის რაზმი 50 საწოლითა.

მაგზაბა. მოვიდა გენერალ-გუბერნატორი ჩერტოვი.

სახალინი. მოქალაქეთა საზოგადოებამ შემეჯიღის დაბადების გამო აპარტა 30,000 მ. ლარიბესა, დაარსა თავშესაფარი სახლში 20 ობოლ ბავშვთათვის ბინა და დაეჭრა სახლად ალექსის თავშესაფარი, გადაიღო ორი ათასი მ. უაგვესტრისის ახლო შობილის სახელობაზე სტიპენდიისათვის.

კოხე. გენერალ-გუბერნატორის განკარგულებით, სახელიდან განთავსდნენ, ვინც დაარღვია ვალდებულებით დადგენილებანი უფროსის, აგრადევი ყველა რომის კათოლიკეთა მრეღვენი, რომელნიც დანიშნულნი იყვნენ მონასტრებში არიან დაუწყვედნენ.

ვიზარტარი. ამერიკის კრესიერ ახალტემარასა ბრძანებდა მოუედა ჩინეთის ზღვისკენ წავიდეს.

პარიზი. უცხოელთა გახვთებში დაბეჭდილი ამბავი, ვითომც პარიზში გაუშუზა შეუნიშნავი. მტანია და აქტიპარიზიანი იუწყებიან, ვითომც იაპონიის სამხედრო აგენტი სცილობდა მიელოცნობები შესახებ ინდო-ჩინეთის მოგერების გეგმისა, ხოლო თვით აგენტი ამ ამბავს უარყოფს. მტოდნე კაცებს ეს ამბავი უწინაშელოდ მიანიით.

შუადნი. დამე ჩრდილოეთისკენ გაიარა მის უდიდესეულსობის ხელმწიფე იმპერატორის სახელის სასანიტარო მატარებელმა. შიგ 120 დაბალი ჯარის კაცი 3 აფორი აღმოსავლეთის მხარეს 15 აგვისტოს ცერო იყო, 12 აგვისტოს დაქრილი. დიქორილები ამბობენ, სამი დღე განუწყვეტილი ბრძოლა მთლად აღმოსავლეთისა და სამხრეთის ფრონტებზე; მეტადრე ცხარე ბრძოლა ჰქონდა მესამე ციმბირის კორპუსს აღმოსავლეთის ფრონტზე ნუბითან. იქ იაპონელთა ორი მატარებელი

სრულად დაზიანეს; სამხრეთის ფრონტზე ჩინეი ჯარი ანჰინჯანთან არის დაბანაკებული მალდობზე.

ვაშინგტონი. იაპონიის ელჩმა 14 აგვისტოს წარუდგინა სახელმწიფოს მდივანს იაპონიის ნოქა დიდ სახელმწიფოებისადმი, რომელშიაც აცხადებს, თუ რუსეთი დაუყოვნებლოდ არ აპყრის იარაღს შანჰაის ნავთსადგურში სამხედრო გემებს, მაშინ იაპონია იძულებული იქნება ისეთი ლინისძიების მიმართოს, რომელიც მის ინტერესების დასაცვლად საქირი იქნება.

ბელსინგორი. ფინლიანდის გახვთებში დაბეჭდილი უმაღლესი ბრძანება, ფინლიანდის სავრო მოხელეთა ჩვეულებრივის სიები აშულის 23 ნოემბერს შევიკრიბოსო.

16 აგვისტო.

პეტიტარა. გენერალ-სახაროის დეპუტე მთავარ-შტაბისადმი 14 აგვისტოდან 1304 წ.: სამხრეთ ფრონტზე 13 აგვისტოს ჩინეი მოწინავე რაზმები უკან მოადრდნენ გრუნელთა და გამაგრებულ ბანაკზე წავლდნენ ანჰინჯანთან; მთელს ფრონტზე სროლა იყო. იაპონიის არტილერია ჩვენს ჯარს რამდენსამე ადგილს კუმბატებს ესროდა. ჩვენს ზარბაზნებში ყუმბარებს ესროდნენ მტერს, როგორც ეს გამოჩნდებოდა, და იმით თხრილებს. ჩვენმა არტილერიამ იძულება იაპონელები დიდი ბანაკი ავიშალათ ფინანთან და ბისისი გადაეღწათ. სალაშის 6 საათზე ცეცხლი ყველაზე ჩაქარი. მეტად ცხარე ბრძოლა ჩვენს მარცხენა ფრონტს ჰქონდა სამხრეთის ფრონტზე. საერთოდ სამხრეთის ფრონტის ჯარს დაეკარგავს 200 კაცი. დამე მთლად მოწინავე ჯარი მთავარ-ბანაკს დაბრუნდა. სამხრეთის ფრონტის წინააღმდეგ მტერი 5 დღეისთვის მთლიანად სამხრეთ-აღმოსავლეთით დგანდა. ჩვენმა ჯარმა თავის შუბლის წინ იაპონელების იერიში მოიგერა.

მარჯვენა ფრონტის ჯარმა სალაშის წინ წაიწია და იაპონელების ტრუსინაშუსა და ტანსტუნისაკენ დაწია. საერთოდ სამხრეთ-აღმოსავლეთის ფრონტზე ჩვენმა ჯარმა დაჭარბა 400 კაცი. ჩინეი ჯარი აღმოსავლეთის მხარეს 15 აგვისტოს ცხარედ შეებრძოლა უმეტეს მტერს. მარჯვენა ფრონტზე ჩვენმა ქვეითმა ჯარმა ცეცხლსა და ანჰინჯანთან უარტილერიოდ გულდად და თავდაწირულად უკუაქცია იაპონელები, რომლებმაც მრავლად იერიში მოიტანეს დამე ყველა მხრიდან. საქმე შტიკამდე მივიდა. პოლკებში

ზოგი აფიცრი მკრელ იარაღით არის დაქრილი და ზოგიც რეკლავდნენ. ცხარე ბრძოლის შემდეგ, ცეცხლსა და ანჰინჯანთან ჩინეი ჯარი მთავარ-ბანაკს დაბრუნდა, რომელიც არტილერიითა და პოლკით, ტამბოვის პოლკი მარცხენა ფრონტზე ცეცხლს უსრავდა იცვლად მოწინავეთა ბანაკს ღამის 1 საათიდან ნაშუადღევს 4 საათამდე და ხმურებით მოიგერი შენი უკუაქცია, ოთხჯერ ხან ერთს მხარეს მიჰქანდა იერიში, ხან მეორეს, პოლკის კომანდირი კლემენტოვი დაქრილია; ხოლო იაპონელებმა მარჯვენა ფრონტის მთავრეს ცეცხლსა და ხელს მთლიანდგან ზარბაზნად დაუშინეს ტამბოვის პოლკის და ამით აიძულეს უკან წასულიყო მწყობრად, თუმცა ეს დატყვევული და დაზიანებული ზარბაზნი კი დასტავა. იაპონელები თავდაწირულად მოდიოდნენ იერიშიში და ძალიან დიდი ზიანიც მიეცემოდათ. დაქრილ და ტყვედ წამოყვანილმა აფიცრებმა, ჰეილობა რომ შეუხვიეს, დრო იხელთა, თავი ქეას ახალა და ვიციხა. ჩვენმა ჯარმა იაპონელებს წარათვა მრავალი თოფი იარაღი, ქუდი და სხვა ნივთები. დანაკარგი ამ ფრონტის ჯერ არ გამოირკვა, ხოლო 1,500 კაცს არ უნდა ადგებამთვლეს მოკლულ-დაქრილი. თუმცა ხანგძლივი და მედვარი ბრძოლა იყო და მეორამის დიპიტენენ, მაგრამ მთლად ჯარი მაინც მხნედ არის და მწყობრად მოდიოდა მუსიკით უგზო-უგვილოდ წვიმა-აგარში და მთლად ტალახად გადაქცეულ აფორთხადებოდა. 14 აგვისტოს მტერი გზებულად ვეღარ მოდის. ჯარი თანდათან ახალ ადგილებზე მაგრდება. ნაშუადღევს 2 საათზე გამოირკვა, რომ მტერი წინ მოიწეეს იულიოლოდ ტამბოვისკენ.

პეტიტარა. საიმპერატორო სასახლის მინისტრის დეპუტე მის უდიდესეულსობის მთავარ-ბრძანებდა: 15 აგვისტოს, კახლავში მატარებლის გაჩერების დროს, ხელმწიფე იმპერატორი გაგონიდან გარედ გამობრძანდა და, მიღარა შერმარული ქალბის თვით-მითაფელის წარმომადგენელისა, მოქალაქეთა საზოგადოებისა და ქალაქ კახლავისაკენ, უგზო-უგვილოდ მთლად გადაუხდა ტამბოვის ტარებლის ყველა წრეთების მესაფრებთა, რომელთაც მიუღიაცეს გუბერნატორის მითით შეეცადნენ ცესარევის დახადება. ტამბოვის გუბერნატორის ყველა ეს მესაფრებთა, რომლის მახლობლადც ხელმწიფე მოგზაურთა, სადგენისწახულა ტენისამისში არიან გამოყვანილნი და აღტყვებით ეტყებიან საიმპერატორო მატარებელსა.

ხელდობრ, ეურნალის რომელ №-ში უხვდა (მარტი) თავის მოწინააღმდეგებს შოკინისტებს (შოკინისტება!) და მეომარ პატრიოტებს (პატრიოტება!). მაგრამ, უტყვილია, პრ. მარისის პასუხი მ. ჯანაშვილის მიმართ მას უნდა ჰქონდეს სახეში. პრ. მარმა 1895 წ. (№ 6) იმავ ეურნალში ამირან-დარეჯანის შესახებ ერთი გამოკვლევა დაბეჭდა, სადაც ამ მოიხრობის მომქმედთა სახელები და დედა-აზრის მიხედვით ამტკიცებდა, იგი ქართველის დაწერილია კი არა, სპარსულიდან უნდა იყოს სათარგმნო. ამ საყენის დარღვევის (!) ჯანაშვილი ცდილობდა (მოსე ხონელი და მისი ამირან-დარეჯანისა), მაგრამ ისე, რომ მის ნაწერს სწორად ის აღგუკუტური გამოსარჩევითი მხასათა ჰქონდა, რომელიც ასე მოსწონს გოგებაშვილს. (გვ. 35).

აქ ყველა აზრი, როგორც თვით მ. ჯანაშვილმა განმარტა ცნობის ფურცელში (№ 2-ზე 2472, 2473), მხოლოდ აღგუკუტური გამოსარჩევითი სიტყუეა. ასე:

„შოკინისტება, როგორც ზევით იყო ნათქვამი, მარმა უტირინა ყველა იყო თვით მწერლებს და აგრეთვე ბროსისეს, ფატიცებულ თაყვანისცემლებს ნაციონალორ ლიტერატურის სიმწვენიერისას.“

ჯანაშვილმა იმოსე ხონელი და მისი ამირან-დარეჯანისა დაბეჭდა მასში, მარმა მათვის *„Персидская национальная тенденция в груз. романе „Амир-дარ-ჯანიანი“* გამოსცა იმავე წლის (1895 წ.) იანვარში. მისში ჯანაშვილი ვერ დაარღვედა ივინისში გამოსულს მარის წერლობს.

მარმა ჯანაშვილის წერილი (მოსე ხონ. და მისი ამ-დარ.) დაარღვია იმავე წლის ოქტომბერში, ხოლო ჯანაშვილმა პასუხი ვასცა მის მეორე წლის იანვარში. აი ამდენ სიტყუეს კიდრულბას ის

ვაებბატონი, რომელიც სხვას უტირინებს გამოსარჩევითი აღგუკუტურსა.

1. მხოლოდ ჩვენებურ შიშობა და ლაჩარ მამულიშვილებს შეუძლიანთ იფიქროს, ვითომც ზემოთხუთხელ წინადადებას (შოკინისტის შესახებ) შეეძლო სახითაო ჩრდილი მიეყენება (მიეყენებინა) მეტადრე (განსაკუთრებით) მათთვის, რომელნიც ადრორისიეთ (ფეტიროიეთი) სახელმწიფო დასახურში იყვნენ (გვ. 36).

შედავთ, ამეზრამოტინა მეცნიერი შოკინისტებისა კაცინებებს შეეკრობაში!

2. დამტკიცდა მარისის აზრი, რომ ამირან-დარეჯანიანი ქართველი ორიგინალური ნაწარმოები კი არა, სპარსულიდან ნათარგმნი უყოლია. ჩვენ შევიტყუეთ, რომ ჩინეი ამირან-დარეჯანიანი მხოლოდ ერთი მეტრედი ნაწილია სპარსულ დედნისა (გვ. 37—38).

შევიღებო ოდესმე დამტკიცდეს ამირან-დარეჯანიანის სპარსულბობა, ხოლო დღეს კი ჯერ არ არის დამტკიცებული, ვინაღდან მოთხოვნის მოქმედთა სახელებში დამახინჯება და მეტრე მათი სპარსულბოდან აღნდა დასაჯერებელი სახითაო არაა, ეს დაეჯერება რომელსამე მეზმეს და არა მეცნიერს. ამირან-დარეჯანიანის გიმორის სახელები მარისისა და გრენის მართლწერაში და მარისის განმარტებში ჰკავს ცნობილი ზნას: *„Ворджони или Лоджори“* ან *Ворджони или Лоджори* — იხ. ნიმუშები პრავ. ხახანაშვილის ქვემო დასახელებულს წიგნშივე.

3. ჯანაშვილი, რასაკირველია, ემყოფილი არ არის, რომ ბაგრატიონ სიტყუებს სრულად ამართლებს მარისის აზრს, რადგან იგი ამბობს: წიგნი, რომელსა კისობაშხად უწოდენ სარკინოზნი... მის წიგნისა მეტრედი რამიე ნაწილი თარგმანებულ არ ენას ზნდა ჩვენსა ქართულსა, რომელსა დარეჯანიანიდ უწოდენს. ეს გამოურკვეველი ცნობა სრულიად სკამაია, რომ მარმა წინდაწინვე იღუ-

სასწაულობს თვისი გამარჯვება და მისმა დახრდობა ბუცი დაკარას და გადასტრას: ვაბტკიცდა ამირან-დარეჯანიანის სპარსულბობა, და ზედაც დაუმტეს: ჩვენ შევიტყუეთ, ამირან-დარეჯანიანი მხოლოდ მეტრედი ნაწილია სპარსული დედნისაო... ეს შეიძლება ვერც იყოს, მაგრამ ვაი თუ იგი, ჯავახიშვილის „შევიტყუეთა ისეთივე კორ გამოტდეს, ვით მარისის განცხადება, რომ ევეფვის ტყარისა სპარსულ დედანი ინგლისის სამეფო ბიბლიოთეკაშია!“

მარისის აღმოჩენით, ჯანაშვილი ეკმაყოფილი არ არის. რაიმე მეტრე ნუ თუ ჯანაშვილი იმდენად გაუფებარია, რომ ცხადს აღმოჩენას უარყოფს? არა. ჯანაშვილმა თვითონვე მშვენიერად განმარტა თვისი შეხედულება ამირან-დარეჯანიანისა და ქართველ სხვა ელასსკურ ნაწარმოებთა შესახებ (იხ. ცნობის ფურცლის 3-ზე) დასახელებულს №-ებში მისი საპარსული წერილი). ამავე ელასსკების შესახებ ჯანაშვილის საკომოდ უწერია ივერიაში, აზრამეში, ანოვოე ოზობურენოში, წარმოუდგენია მრავალი სახითი, რომ მარის ვერ გაუგია ანუ, ჩვენის ფიქრით, არ სდებოდა ვეგოა „შოკინის თხზულებების ესა და ის ადგილი წამდგილი მისი დანიშნულება (შეეება თამარ-დევითისა და არა დავით აბაშენებლისა). დიდა, თუ ჯანაშვილი მართლაც ეკმაყოფილი არ არის ჩვენის დიდებუებთავე მწერლობის აღმოჩენით, მაშ არც პროფ. ხახანაშვილი იქნება ეკმაყოფილი, ვინაღდან ამ დასახელებულმა მოდოვწემ მეცნიერის პასუხი მარისისადმი—შესახებ ამირან-დარეჯანიანისა—სრულად მიიღო და უტყუებოვად გადებულდა თავის ძვირფასს გამოცემაში *„Очерки по истории грузинской словесности“*, выш. 2-ში, გვ. 157—199. ამ წიგნში ხახანაშვილმა თავისითაც ბევრი საგულიანობიერი აზრი გამოსტყუა ამირან-დარეჯანისა შესახებ, მაგრამ იგი, ჯავახიშვილმა თავისი „გამო-

სარღებითი სადგოკატოა წერილში ერთის სიტყუითაც არ მოიხსენია ეს მოღვაწე. რად? დასაძალივი არ არის: პეტრე-ბურდულის ახლად მოკლელონი მეცნიერები არაფრად ადგებენ ყველას, ვინც მათებზე თვალ-სარხისით არ უტყუებს საქართველოს წარსულს, ვინც ჰხედავს და მისს კრიტიკულს სამეცნიერო მოღვაწეობას კიბლს უსინჯავს...“

იგი, ჯავახიშვილის წიგნი ბევრია აღგუკუტური აბდა-უბდა და აქია-ბაქია, ბევრია მოქარბული სიტყუები, გულუბრველია მითხველისთვის გზაკვლის ასახველ ნახანარი, გამოერბებულა დასაბამითანვე ქართულ მწერლობის და დრო-გამოშვებით გამოცემთა სასურუნად ვამბობი და მრავალ-ზნის დაღუქულ-დაცხისილი კითხვა, რომ ჩვენს თავს ჩვენვე უნდა ვუშველოთ, მთავრობასა და სხვას მხევერად არ მოვადეთ კარბე, ვიშრობითა მედვარად, რომ უკეთესი მერმისი შეეკმნათ.

საკინელია, რომ იგი, ჯავახიშვილი ამახს იცნ განმარტავს თავის საბოლოო კტოა წიგნში, ვით რამიე აღოჩნება.

იგი, ჯავახიშვილის თქმა, რომ ქართულ წარაობის კრიტიკულ განხილვის დაწყების შემდეგ საკომოდ შევიტყუეთ წარმოდგენა ჩვენს წარსულზედ და ძველ ჩვეულებრივ დიდველულ შეხედულებებს მაგიერ ახალი მეცნიერულად დამტკიცებული შეხედულება მთარბება თანდათან (გვ. 16).—მარალი იმდენად, რამდენდაც, ქართულს წარსულს უარდობდა მიიპყრს და მის შესწავლას შეუდგნენ ბროსე, პაქიაძე, ცავარელი, ხახანაშვილი, ჯანაშვილი, ურანსი, გორდენა, თაყიშვილი და მრ. სხ. და რამდენადაც უტყენდციოდ. მიუღებულად იყრებოა გამოკვლევანი სხვა და სხვათავე.

აღნიშნულ სიტყუით, იგი, ჯავახიშვილი იმის თქმა უნდა, რომ ჩვენს წარსულზე ახალის, მეცნიერულად დამტკიცებუ-

ლის შეხედულებების დამყარების ღვაწლი მიუძღვის თვითონ მას და უმთავრესად კი მის ღმობრდელს-მარისს, რომელმაც კრიტიკული მუშაობა.

ამის მოქმედი იგი, ჯავახიშვილის აიწყუება ისიც, რომ კომოვლებს კითხვას ორი წერილი აქვს, რომ რასაც ერთი მეცნიერული გამოკვლევის გზისა, შეიძლება ეს მეცნიერული კვლევა მეორეს შემტკრულად დასესახოს; მით უმეტეს მაშინ, როდესაც მეცნიერი შეკლევარი მუშაობს წინასწარვე განზრახულ აზრით, გულში ჩაუდგია დასაწეროს რამიე ფაბოსარჩევითი სადგოკატო თხზულება. ამა, ვინ დაიჯერებს, მაგალი, ანდრას მოკიქელის არ ყოფნას საქართველოში, თუ არ ისე უტყუო, რომელიც საქართველოში მინაინ მხოლოდ გარის მარტა ტარა შანდელი ვრცელი მხარე ქართველების კლარჯეთ-ქანეთ-კათბილეთისა, სიადგანაც მოვიდა წმ. ნინო. ვინ დაიჯერებს, რომ ქართველთა შანეთონში იყო მხოლოდ არაფი და სქესტრეა ღმრთები და არც ერთი ადგილობაყო ქართული, თუ არა ის, რომელიც არ იცის არც ქართული ენა, არც მისი კითვარები და არც უნდა გაგოს ნამკლავი აზრი მათიანისა შესახებ ამ ღმრთებისა.

ჩვენ აღარ გამოვიცდებით ყველა ესაღ კრიტიკულ-მეცნიერულ გამოკვლევაზე პეტრე-ბურდულის მეცნიერებისა, მხოლოდ აღვინიშნავთ, რომ დღეს არსებობს ყრუ ბრძოლა ორს უმწვერბოლსობას შორის. ერთის მხრივ არიან ცავარელი, მიმყოლინი და მეორეს მხრივ-პეტრე-ბურდული ახალი მეცნიერები. ეს ყრუ ბრძოლა-ღიბნას ვერ გასტანს და, ჩვენის აზრით, ვითავდება საქართველოს საკეთილდემოდ...

შემდეგ წერილში მ-ნ ვერმიშვის წიგნს შევხებით. (დასასრული იქნება)

